

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ОСНОВИ МЕХАНІЗМУ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ІНФРАСТРУКТУРНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ ІННОВАЦІЙНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА

В статті розкривається сутність та концептуальні основи механізму організаційно-інфраструктурного забезпечення діяльності суб'єктів інноваційного підприємництва.

Для належного організаційно-інфраструктурного забезпечення (ОІЗ) діяльності суб'єктів інноваційного підприємництва потрібні важелі та заходи економічного і організаційного регулювання, стимулювання та скерування, які б ґрунтувались на поєднанні процесів діяльності та її обслуговування. Цього можна домогтися, сформулювавши механізм організаційно-інфраструктурного забезпечення.

Вирішення зазначеного питання за різними напрямами розглядались в науковій літературі. Так у праці А.А. Дагаєва зосереджується на проблемі створення і розвитку механізмів освоєння нововведень, приватних капіталовкладень у сферу НДДКР, активізації регіональних науково-технічних ресурсів, технологічних трансферів [1]. В.А. Колоколовим запропонована система інноваційних механізмів функціонування підприємницьких структур, в яку входять механізми організації, розроблення і впровадження, фінансування і стимулювання, технологічного трансферу, інтелектуальної власності [2]. Наведені наукові дослідження лише частково торкаються механізму організаційно-інфраструктурного забезпечення діяльності суб'єктів інноваційного підприємництва. Точніше вирішення цього завдання викладено в праці І.Б. Галюк, у якій зазначається, що механізм управління інфраструктурою інноваційного підприємництва має забезпечувати узгодження заходів регулювання в організаційному та економічному напрямах на всіх рівнях управління, що дозволить оптимізувати управлінський процес через його систематизацію [3, с.9]. Це дослідження спрямоване на теоретичні і методологічні аспекти формування ефективних інструментів управління розвитком інфраструктури інноваційного підприємництва в Україні. Але для активізації та підтримки реалізації діяльності суб'єктів інноваційного підприємництва розвинена інфраструктура є недостатнім елементом, тому виникає потреба у формуванні саме механізму її організаційно-інфраструктурного забезпечення.

Реалізація. Дефініція «механізм» трактується як система взаємозв'язків економічних явищ, які виникають за певних умов під впливом початкового імпульсу [4] або як послідовність етапів, процесів, що визначають собою будь-яку дію, явище [5]. З огляду на комплексний процес інноваційного підприємництва, суб'єкти інноваційного підприємництва можуть бути як головними його реалізаторами, так і належати до організаційно-інфраструктурного забезпечення. Враховуючи зазначене, під *механізмом організаційно-інфраструктурного забезпечення діяльності суб'єктів інноваційного підприємництва* слід розуміти *сукупність процесів щодо задоволення потреб діяльності суб'єктами інноваційного підприємництва у взаємодії з суб'єктами, які надають організаційно-інфраструктурну підтримку*.

Уточнимо, що входить до складових механізму організаційно-інфраструктурного забезпечення діяльності суб'єктів інноваційного підприємництва (табл. 1).

Таблиця 1

Складові механізму організаційно-інфраструктурного забезпечення діяльності суб'єктів інноваційного підприємництва

Складова	Функція	Суб'єкти ОІЗ
<i>Кадрове забезпечення</i>	Надання кадрового забезпечення суб'єктам інноваційного підприємництва відповідно до потреб інтелектуального та кваліфікаційного рівня, що включає їх підготовку та підвищення кваліфікації	Освітні установи, тренінгові компанії, державні навчальні центри
<i>Технологічне забезпечення</i>	Здійснення підтримки та організації взаємозв'язку суб'єктів інноваційного підприємництва, фінансової, наукової та промислової сфер, організація доступу до ресурсного і матеріально-технічного забезпечення. Може також здійснювати функції складової «забезпечення комерціалізації».	Технопаркові структури, інноваційно-технологічні центри і комплекси, бізнес-інкубатори
<i>Інформаційне забезпечення</i>	Аналітичне оброблення інформації, сприяння доступу до неї	Інформаційні центри, інформаційні бржі, маркетингові компанії
<i>Консультаційне забезпечення</i>	Надання економічно-консультаційної допомоги з розвитку інноваційного бізнесу	Консалтингові компанії, бізнес - інкубатори, спеціалізовані державні консультаційні структури
<i>Наукове</i>	Задоволення потреб суб'єктів інноваційного підприємництва об'єктами діяльності,	Наукові інститути, науково-дослідні інститути, дослідно-

<i>забезпечення</i>	генерування та скерування напрямів її здійснення	конструкторські, проектно-конструкторські, технологічні центри
<i>Фінансове забезпечення</i>	Сприяння доступу до фінансових ресурсів та їх надання	Інноваційні фонди, венчурні та інвестиційні компанії, кредитні установи
<i>Забезпечення комерціалізації</i>	Просування інноваційної продукції/продукту на ринок, забезпечення взаємодії суб'єктів інноваційного підприємництва щодо задоволення інноваційного попиту інноваційною пропозицією	Центри трансферу технологій, посередницькі торговельні підприємства, малі інноваційні підприємства
<i>Промислове забезпечення</i>	Сприяння доведення інновацій до рівня товару з метою забезпечення потреб кінцевих споживачів	Виробничі підприємства промислової сфери
<i>Правове забезпечення</i>	Забезпечення інноваційного підприємництва нормативним та законодавчим регулюванням	Державні органи влади, правові інститути, юридичні фірми

Метою здійснення інноваційного підприємництва є задоволення потреб споживачів у наукових та науково-технічних досягненнях та отримання прибутку, тобто задоволення інноваційного попиту інноваційною пропозицією. Таким чином, додаткове завдання механізму організаційно-інфраструктурного забезпечення діяльності суб'єктів інноваційного підприємництва полягає у підтримці їх взаємодії у процесі поєднання інноваційного попиту та інноваційної пропозиції.

Під інноваційним попитом розуміється потреба в інноваціях, яка представлена на ринку коштами покупців, зумовлена утриманням конкурентної позиції, забезпеченням ефективного використання ресурсного потенціалу, підвищенням продуктивності з метою отримання прибутку.

Інноваційна пропозиція за своєю сутністю націлена на трансформацію інновації у фактор виробництва.

Таким чином, механізм організаційно-інфраструктурного забезпечення діяльності суб'єктів інноваційного підприємництва – це сукупність процесів забезпечення комерціалізації, технологічного, консультаційного, наукового, правового, промислового, інформаційного, кадрового, фінансового забезпечення задоволення потреб діяльності суб'єктами інноваційного підприємництва у взаємодії з суб'єктами, які надають організаційно-інфраструктурну підтримку з метою поєднання інноваційного попиту та інноваційної пропозиції.

Механізм організаційно-інфраструктурного забезпечення діяльності суб'єктів інноваційного підприємництва складається з приймаючої сторони – діяльності суб'єктів інноваційного підприємництва, забезпечувальної сторони – сукупності складових організаційно-інфраструктурного забезпечення, що надається підрозділами та організаціями організаційно-інфраструктурної підтримки та процесу здійснення організаційно-інфраструктурного забезпечення (рис. 1).

Процес організаційно-інфраструктурного забезпечення діяльності суб'єктів інноваційного підприємництва включає такі етапи:

- організаційно-інфраструктурне забезпечення знаходження предмета діяльності;
- організаційно-інфраструктурне забезпечення реалізації предмета діяльності;
- організаційно-інфраструктурне забезпечення комерціалізації результату діяльності;
- організаційно-інфраструктурне забезпечення після реалізаційного періоду.

Організаційно-інфраструктурне забезпечення знаходження предмета діяльності полягає в наданні інфраструктурної підтримки суб'єкту інноваційного підприємництва відповідними підрозділами організацій чи самими організаціями щодо вибору економічно-доцільної інновації, яка ставши предметом діяльності, забезпечить позитивний результат у вигляді прибутку.

Зазначимо, що пошуку предмета діяльності підлягають як суб'єкти інноваційного підприємництва, що є представниками інноваційного попиту, так і представниками інноваційної пропозиції.

Перші потребують організаційно-інфраструктурного забезпечення визначення інноваційної ідеї, яка в результаті доведення до рівня наукової розробки може бути комерціалізована, другі – організаційно-інфраструктурного забезпечення залучення інновації для власних потреб – впровадження і виробництва на її основі інноваційної продукції.

Організаційно-інфраструктурне забезпечення реалізації предмета діяльності полягає в організації супутньої підтримки перетворення предмета діяльності в результат, тобто продукт чи операцію в матеріалізованій формі, придатних до продажу. В цьому випадку для суб'єктів інноваційного підприємництва – представників інноваційної пропозиції – реалізацію предмета діяльності є створення інновації, а для суб'єкта-представника інноваційного попиту – впровадження інновації.

